

EXPUNERE DE MOTIVE

Situația actuală

Alegerile libere și corecte reprezintă una dintre condițiile *sine qua non* ale democrației. Societățile democratice moderne consacră elementar dreptul fiecărui cetățean de a alege și a fi ales. Încrederea cetățenilor în votul democratic este esențială pentru calitatea legăturilor sociale între popor, care își delegă astfel propria putere, și cei pe care electoratul îi legitimează prin vot pentru a-i reprezenta și gestiona interesele.

Începând cu anul 1990, toate episoadele electorale din România au fost marcate de consistente controverse publice legate de corecta derulare a procesului electoral – de la disciplina în secțiile de vot și numărarea voturilor până la centralizarea și oficializarea rezultatelor.

Parlamentul a impus treptat soluții legislative prin care se urmărește adaptarea la realitățile lumii moderne prin informatizarea, pe cât posibil, a procesului electoral, pentru monitorizarea mai strictă a prezenței la urne și pentru prevenirea votului multiplu, interzis de lege, dar practicat de toți actorii politici.

Pentru acest obiectiv, începând cu anul 2016, prin reglementări succesive în legislația electorală, această responsabilitate a fost conferită Serviciului de Telecomunicații Speciale (STS). Acesta a implementat, cu rezultate acceptabile, sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV) și, de asemenea, sistemul informatic de centralizare a proceselor verbale (SICPV).

Însă, date fiind organizarea și funcționarea ca o structură militară a Serviciului de Telecomunicații Speciale, care presupune, firesc, un regim strict de confidențialitate operativă, complet opus principiului democratic al transparenței, implicarea directă a unei unități militare în procesul electoral nu conferă electoratului suficientă încredere în acuratețea și corectitudinea procesului de vot, deci în deplina exercitare a dreptului fundamental de a alege și a fi ales.

Prin urmare, se impune o „demilitarizare” a procesului electoral prin preluarea integrală de către AEP de la STS a tuturor acestor funcțiuni și responsabilități.

Schimbări preconizate

În prezent, atât Legea nr. 370/2004, cât și Legea nr. 208/2015 prevăd atribuții semnificative pentru STS în legătură cu sistemele de calcul utilizate în desfășurarea procedurilor din secțiile de votare, dar nu numai, acestea extinzându-se până la verificarea existenței înregistrărilor audio-video efectuate de

membrii birourilor electorale pentru numărarea voturilor și păstrarea acestora pe mediile proprii de stocare pe perioade extinse.

În legătură cu acest din urmă aspect, aceste legi prevăd și faptul că STS va pune la dispoziția organelor competente să constate contravenții și fraude electorale sau să urmărească infracțiuni copii ale înregistrărilor deținute, cu toate că aceste înregistrări sunt deținute și de AEP, care le-ar putea transmite în mod direct solicitanților, ceea ce face ca această activitate a STS să fie redundantă.

Pentru a înlătura aceste specificități ale procesului electoral, care singularizează negativ România față de bunele practici electorale din democrațiile occidentale consacrate, pentru îndeplinirea scopului mai sus menționat, acela de a „demilitariza” procesul electoral, prin excelență și definiție unul civil, prin propunerea de față se oferă o soluție legislativă mult îmbunătățită ca valențe democratice, prin care atribuțiile STS sunt cu mult restrânse și limitativ prevăzute de lege, toate acestea urmând a fi preluate de către autoritatea care are atribuții în materie, AEP.

AEP a fost gândită *ab initio* să aibă o competență generală în materie electorală și are misiunea de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor. Prin urmare, este firesc ca AEP să fie unica autoritate cu atribuții în procesul electoral, fără imixtiunea oricăror alte autorități ori instituții, cu atât mai puțin a unei unități militare - parte a sistemului național de apărare.

În acest sens, AEP urmează a prelua atribuțiile STS din legile în vigoare și va asigura pe deplin coordonarea și supravegherea procesului electoral, fără posibilitatea vreunei alte interferențe instituționale.

În același timp, trebuie avută în vedere și realitatea că AEP nu deține în prezent sistemele informatice necesare pentru buna desfășurare a alegerilor, iar aceasta justifică, măcar pentru moment, ca AEP să utilizeze în continuare tehnica aparținând STS, tehnica pe care STS o va pune temporar la dispoziția AEP, în baza unei solicitări exprese, împreună cu documentația tehnică necesară, care va sta și la baza instructajului operatorilor, misiune ce urmează a fi realizată, de asemenea, tot de către AEP.

Totodată, având în vedere că AEP poate să asigure medii proprii de stocare a înregistrărilor audio-video efectuate în birourile electorale din secțiile de votare, nu există niciun argument care să justifice ca STS să aibă calitatea de intermediar în obținerea acestora, motiv pentru care această instituție militară este înlăturată complet din această reglementare.

PENTRU INIȚIATORI:

SENATOR CLAUDIU-RICHARD TÂRZIU

Tabel cu susținătorii

Propunerii legislative intitulate „Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente”

Nr. crt.	Nume, prenume	Semnătura	Grup parlamentar
1.	TĂRZIU CLAUDIU		AUR
2.	MATEESCU SORIN		AUR
3.	AZELEI EVDOKHIA		AUR
4.	Cioromeca Valentin-Ricard		AUR
5.	COSMA DORINEL		AUR
6.	CRĂCIUN GHEORGHE-ANDREI		AUR
7.	Domeadă Lukacs		AUR.
8.	Hanganu Andrei		AUR
9.	Costa Adrian		AUR
10.	Lovic Lorene		AUR
11.	BUSUIOC ANDREI		AUR
12.	Neagu Ionut		AUR
13.	POTENĂ VASILICA		AUR.
14.	TĂPASA DAN		AUR
15.	STOICA CIPRIAN-TITI		A.U.R.
16.	BADIU GEORGE		AUR.
17.	Grădinaru Rodu		A.U.R.
18.	CHELARU MIRCEA		AUR
19.	Gheba Daniel Sorin		AUR.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Art. I - Art. 49¹ din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 12 septembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alin. (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Pe durata desfășurării procesului electoral, atribuțiile Serviciului de Telecomunicații Speciale sunt limitate la a pune la dispoziția Autorității Electorale Permanente infrastructura informatică solicitată de aceasta, împreună cu documentația necesară, și, dacă se impune, la asigurarea reparațiilor de urgență solicitate în scris de Autoritatea Electorală Permanentă.”

2. După alin. (4) se introduce un nou alineat, alin. (4¹), care va avea următorul cuprins:

„(4¹) Instrucțiunile privind utilizarea infrastructurii informatice se asigură de Autoritatea Electorală Permanentă, în baza documentației tehnice puse la dispoziție de Serviciul de Telecomunicații Speciale.”

3. Alin. (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Înregistrările video-audio și fotografia procesului-verbal se transferă pe un mediu de stocare propriu al Autorității Electorale Permanente și se păstrează pentru o perioadă de 12 luni de la data încheierii perioadei electorale, în condițiile legii. Autoritatea Electorală Permanentă pune la dispoziția organelor competente să constate contravenții și fraude electorale sau să urmărească infracțiuni, la cererea acestora, copii ale înregistrărilor video-audio prevăzute la alin. (1)”

Art. II – Art. 92¹ din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 24 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alin. (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Pe durata desfășurării procesului electoral, atribuțiile Serviciului de Telecomunicații Speciale sunt limitate la a pune la dispoziția Autorității Electorale Permanente infrastructura informatică solicitată de aceasta, împreună cu documentația necesară, și, dacă se impune, la asigurarea reparațiilor de urgență solicitate în scris de Autoritatea Electorală Permanentă.”

2. După alin. (4) se introduce un nou alineat, alin. (4)¹, care va avea următorul cuprins:

„(4)¹ Instrucțiunile privind utilizarea infrastructurii informatice se asigură de către Autoritatea Electorală Permanentă, în baza documentației tehnice puse la dispoziție de Serviciul de Telecomunicații Speciale.”

3. Alin. (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Înregistrările video-audio și fotografia procesului-verbal se transferă pe un mediu de stocare propriu al Autorității Electorale Permanente și se păstrează pentru o perioadă de 12 luni de la data încheierii perioadei electorale, în condițiile legii. Autoritatea Electorală Permanentă pune la dispoziția organelor competente să constate contravenții și fraude electorale sau să urmărească infracțiuni, la cererea acestora, copii ale înregistrărilor video-audio prevăzute la alin. (1)”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Președintele Senatului